

Fjordhästens historia

När man pratar om fjordhästens typ och användning kan en historisk återblick vara intressant.

Innan mekaniseringen av lantbruket slog igenom, var fjordhästen en väl lämpad och anpassad häst för arbetet på de små gårdarna på Vestlandet. Fjordhästens lättföddhet, hårdhet, uthållighet och goda terrängsinne kom här väl till nytta. Som gårdshäst användes den för ved- och timmerkörning på vintern, skördearbete om sommaren, klövjning och för att köra till kyrkan. Fjordhästen användes också mycket som skjutshäst över hela Norge, samt för transport av post och andra varor. Den var också ofta använd som klövjehäst över den besvärliga fjällterrängen.

Man menar att det varit viss skillnad i typ mellan de norra och södra delarna av Vestlandet. I Sunnhorland var hästen mindre, lättare och av en ädlare typ, medan man i Nordfjord och Sunnmøre hade en större, grövre häst med kraftigare hårväxt. Rosendalsborken, som var född 1863, är ett exempel på den lättare typen. Dagens fjordhäst är dock mera präglad av avelsmaterialet från Sunnmøre och Nordfjord.

Den första stamboken för fjordhäst utgavs 1910. Den omfattar 308 hingstar, födda 1857-1904. Bland annat finns här hingsten Njål 166, född 1891, som förekommer i stamtavlan för alla idag levande fjordhästar. I denna första stambok kan man läsa att medelstorleken för fjordhäst 142 cm. Färgen är vid denna tid oftast någon variant av black, men det förekommer andra färger. Det finns exempel på brun, fux och till och med en brunskimmel.

Dock ska färgangivelserna läsas med försiktighet och bakgrundskunskap. En stor del av hästarna beskrivs som borket, och de delas in i lysborket, gulborket, graaborket och samborket, på samma sätt som de blacka delas in i lysblak, mörkblak och samblak. Det skulle leda för långt att reda ut vad alla dessa motsvarar idag, men enligt dåtidens språkbruk på Vestlandet var borket inte ett namn för en gulbrun häst (vilket det var på Östlandet i Norge!). Idag har man mer enhetliga benämningar som vi lättare översätter.

